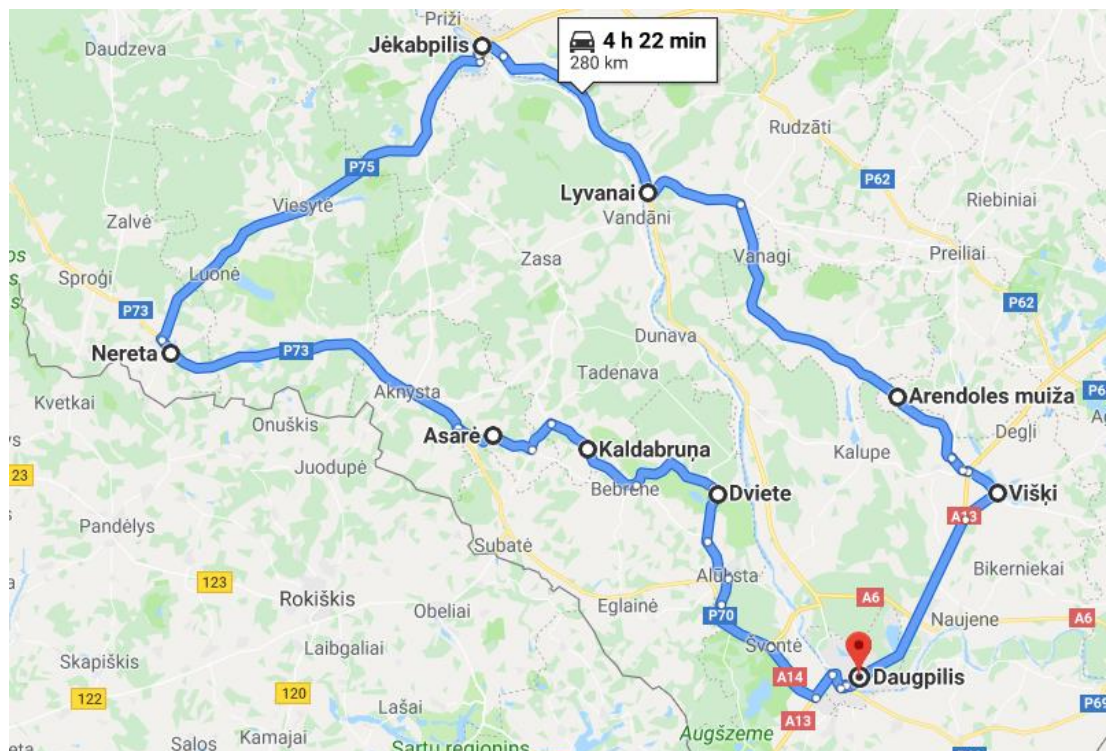

2. SĒLIJA – LATGALA: Vaisiņu sodai ir reģionu autentiškumas

Trukmē: 2 dienas, 406 km

Maršruts: Daugpilis – Ilūkstē – Dvietē – Kaldabrunia – Asarē – Nereta – Varnava – Jēkabpilis – Lyvanai – Arendolē – Višķiai – Naujenē – Kraslava – Daugpilis

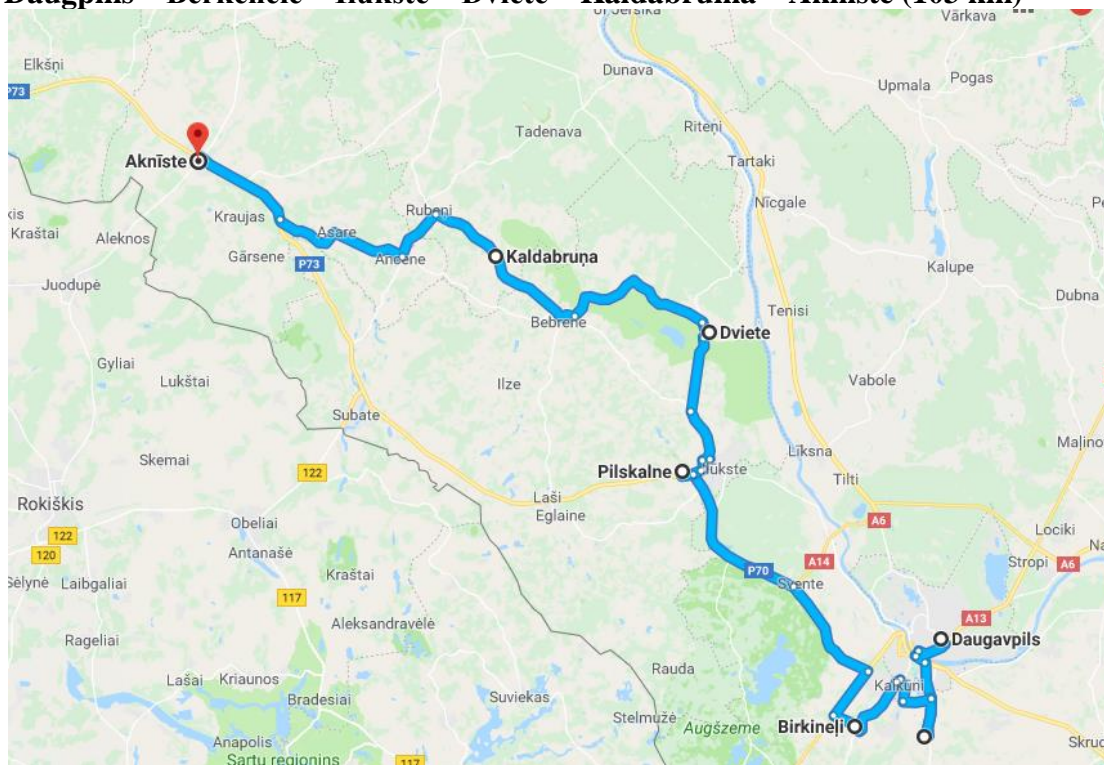

Maršruts veda istoriniais Sēlijas ir Latgalas reģionais. Jis prasieda ir baigiasi Daugpilyje, antrame pagal dydį Latvijos mieste.

Sēlijas medelyne siūloma ekskursija po obuolių sodą, obuolių sandėlius ir gamybines patalpas. Pasimėgaukite obuolių sulčių stikline ir išgirskite vyno gamintojų istorijas! Pakeliui galima užsukti į žinomo latvių autoriaus ir visuomenės veikėjo Rainio memorialinį namą Berkenelėje. Vynuogių auginimas ir selekcija buvo didžioji Paulo Sukatnieko aistra, o jo memorialinį sodą verta aplankyti derliaus nuėmimo metu. Kaldabrunioje galima apsilankyti Pėivos muziejuje ir meno galerijoje, kuri įrengta daržinėje. Asarės dvare romantizmo stiliaus dendrologinis gamtos parkas įkurtas XVIII a., kuriame randama daugybė įdomių krūmų ir medžių rūšių. Neretos ūkis „Riekstiņi“ („Riešutėliai“) yra autentiškas vienos šeimos Sēlijos ūkis su išskirtine dvasia ir atmosfera. Neretos evangelikų liuteronų bažnyčia, pastatyta 1584 m., yra vienas seniausių akmens statinių Sēlijos rajone. Saukos gamtos parke nuo Buoryšukalno ir kitų apylinkės kalvų atsiveria gražūs vaizdai į Saukos ežerą. Ūkio „Rudzīši“ vynuogių sode auga apie 80 vynuogių veislių, o ūkio „Bāņiši“ juodųjų serbentų sode galima pasirinkti gardžių uogų. Dekoratyviniame sode „Gundegas“ būtina pamatyti dailų gamtos sodą. Dendrologiniame sode „Varkavos parkas“ auga senieji 200 metų ąžuolai. Naujenės kraštotyros muziejuje galima apžiūrėti ekspoziciją, kurioje parodyti pasiturinčio latvių ūkininko namai nuo XIX a. iki XX a. Vasargeliškių apžvalgos bokštas siekia 24 m. Iš jo atsiveria puikus vaizdas į Dauguvą. Slutiškių sentikių namuose įkurtas muziejus (Naujenės kraštotyros muziejaus filialas), kuriame galima susipažinti su sentikių kultūra ir tradicijomis. Ūkyje „Kurmiši“ auginami Latvijoje paplitę vaistiniai augalai: raudonėlis, jonažolė, rugiagėlė, katpėdė ir t. t.

Pirma diena

Daugpilis – Berkenelē – Ilūkstē – Dvietē – Kaldabrunia – Akniste (103 km)

Medelyno „Sēlija“ lankymas ir jo šeimnininko Mendrikio (Mendriķis) kvapą gniaužiantis pasakojimas apie obelų auginimą. Ekskursija po obelų sodą, obuolių sandėlius ir gamybos patalpas. Mėgavimasis obuolių sultimis ir vyndarių gyvenimo istorijų klausymasis prie taurės vyno.

Rainio namas Berkenelėje

Jis yra valstybinės reikšmės istorinis paminklas ir žinomas kaip garsaus latvių literato ir visuomeninio veikėjo Rainio (Rainis) (1865–1929) vaikystės sodyba. Vaikystės išpūdžiai pavaizduoti poezijos rinkinyje „Penkios Dagdos eskizų sąsiuviniai“. Šiandien Rainio namuose siūlomos ekskursijos, kūrybinės dirbtuvės, parodos ir kt.

„Apsītes“ sodyboje gyveno ir dirbo Latvijoje pirmasis vynuogių selekcininkas Paulas Sukatniekas (Pauls Sukatnieks). Galima apžiūrėti ir susipažinti su P. Sukatnieko selekcionuotomis vynuogių rūšimis bei vynuogių sodu. Sode sukurta vieta poilsiui ir išskyloms, organizuojamos talkos ir edukaciniai renginiai.

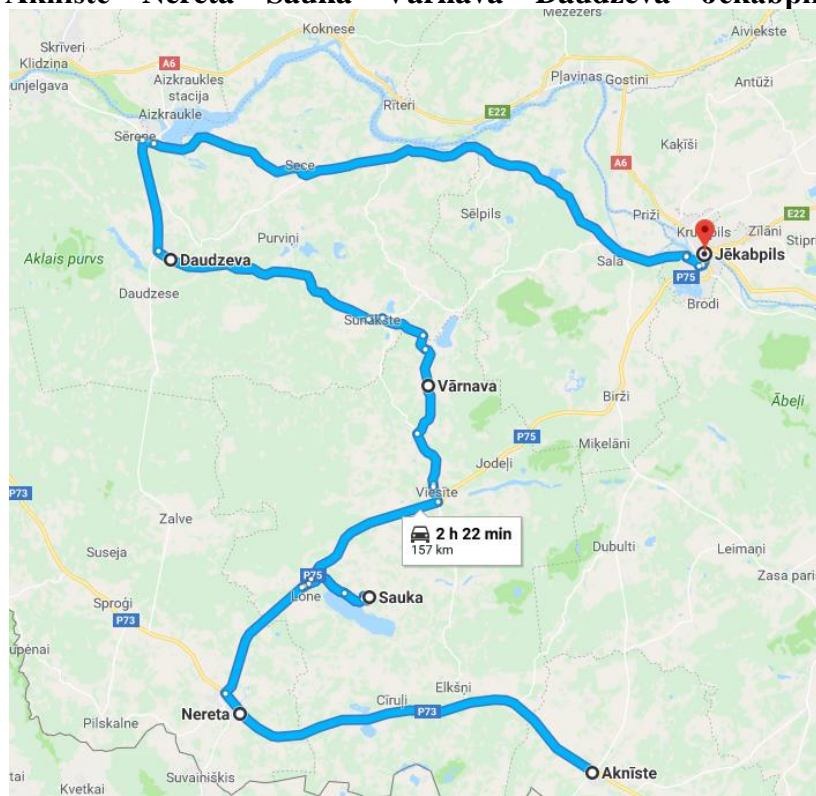

Kaldabrunios mokyklos obelų sodas dabar tapęs vieta Šieno dienoms arba šieno skulptūrų plenerams. Pievos muziejaus teritorijoje galima susipažinti su vaistinių augalų sodu, saugomų augalų pavyzdiniais sodinukais, pasimėgauti basakojų taku ir iš gamtos gėrybių įrengta klase.

Romantinio stiliaus dendrologinis **dvaro „Asare“ parkas** įkurtas XVIII, o XIX a. 2 pusėje išplėstas. Parke yra daug įdomių krūmų ir medžių rūšių: Sibirinis kėnis, Europos maumedis, Didžioji pocūgė, Baltasis alksnis, Švedlerio klevas, dekoratyviniai krūmai ir įvairios žolės. Liepų alėjoje išlikę 2 dideli seni medžiai. Atnaujintoje pavėsinėje kalvos viršūnėje įkurta vieta gerti arbatą su vaizdu į pilį.

Antra diena

Aknīstē – Neretā – Saukā – Varnavā – Daudzēvā – Jēkabpilī (157 km)

Ūkis „Riekstiņi“ („Riešutēliai“) yra 6 km nuo Neretos. Jame šešerius savo vaikystės metus praleido garsus latvių rašytojas ir tapytojas Janis Jaunsudrabinis (Jānis Jaunsudrabiņš) (1877–1962). Ūkyje „Riekstiņi“ gyvenę žmonės tapo prototipais jo parašytoje „Baltojoje knygoje“, kuriuos pavadino Mūsmājām („Mūsų namai“). Pagerbiant J. Jaunsudrabinio atmintį, 1967 m. Riekstiniuose atidarytas muziejus, įsikūręs autentiškame Sėlijos vienkiemyje su savo dvasia ir kvapais.

Neretos liuteronų bažnyčios, Saukos gamtos parko su atnaujintu Boriškalso bokštu apžiūra.

Varnavos vyno kalnas „Rudziši“

Evaldas Pūpuolas didžiąją savo gyvenimo dalį užsiėmė vynuogių auginimu ir naujų veislių kūrimu. Kalvotoje sėlių žemėje miško apsuptyje sukurta graži, vaizdinga ir prižiūrima aplinka, skirta įvairioms šilumą mėgstančių vynuogių veislėms auginti gamtoje, kur beveik hektarą apimančiame dideliame vynmedžių sode auga apie 80 skirtingų veislių vynuogės. Šis sodas Latvijoje yra vienas didžiausių ir turintis daugiausiai vynuogių sodinukų veislių. Latvijoje didžiausia po atviru dangumi esanti vynuogių kolekcija su 700 vynuogienojų. Šeiminkas siūlo ekskursiją po Vyno kalną, pasakoja apie auginimo tradicijas Latvijoje ir savo ūkyje. Galima įsigyti uogų ir daigų.

„Sunakste“ bažnyčia – senasis Stenderio memorialas

Juoduju serbentu sodas „Bānīši“

Sode „Bānīši“ juodieji serbentai augs daudz vairāk nekā 3 ha plotē un šīs dārza īpašnieks jau daudzus gadus praktizē ārzemēs populāro metodi, kurā veidojamais augļu un ogu patēriņš ir atbilstošs un ir izvēlēti augu daudzumi.

Dekoratīvais sods „Gundegas“

Gardus, harmoniskus un neparādāmus – tāpēc dēvējamais Daudzeses senioru biedrības „Gundegas“ dārzu sods. Ģimenes īpašniece Agrita Laizāne (Agrita Laizāne) tam veltī daļu savas dienas. Dažādā veidā darbu viņa veic pavasarī, kad, iekārtojot, veic, viņa sēj, audzē, un, o rudenī – plāno kārtojamais rudenī darbus, izvēlējot sēklas, sodu veidojamais ziemai.

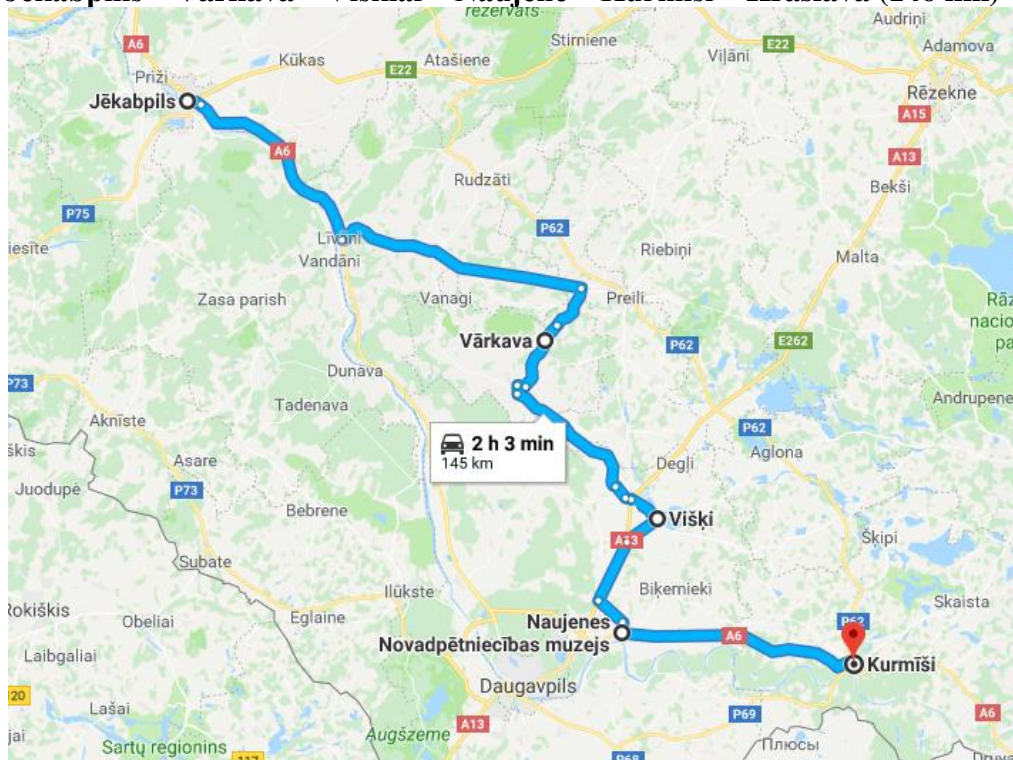
Apsilankymas Jēkabpīles pilsētā

Apgūvniecības pakalpojumi Jēkabpīlē:

- Viesnīca „Hercogs Jēkabs”
- Kempings „Radži”

Trečia diena

Jėkabpilis – Varkava – Viškiai – Naujenė – Kurmiši – Kraslava (146 km)

Gamtos paminklas – saugomas **dendrologinis sodas „Varkavos parkas“** yra Upmalos seniūnijoje ir užima 2,7 ha plotą. Sprendžiant iš didelių ažuolų (apie 200 m.) parkas įrengtas XIX a. pradžioje, kiti sodinukai sodinti XIX a. pabaigoje. Parke auga vietinės medžių ir krūmų rūšys – klevai, uosiai, eglės, drebulės, ažuolai, trapusis gluosnis, liepos, skirpstai, lazdynai, europiniai ožekšniai, ievos ir kt., taip pat parke auga daugiau nei 10 egzotinių medžių ir krūmų rūšių, žymiausias jų yra paprastasis klevas, cukrinis klevas, plačialapis jazminas, kvapioji tuopa, baltasis gluosnis, vengrinė alyva, grakščioji liepa, didžialapė liepa.

Viškių dendrologiniai sodai. Čia dideleje teritorijoje galima pamatyti kultūrinio kraštovaizdžio sodinukus, dendrologinį parką (nuo 1936 m.), obelių sodą, auginamą iki šiol.

Naujenės kraštotyros muziejus yra Naujenėje. Etnografinę muziejaus kolekciją galima apžiūrėti ekspozicijoje „Pasiturinčio latvių ūkininko kambarys“ su XIX–XX a. namų apyvokos daiktais. Kitoje kelio pusėje plečiasi sutvarkytas Juzefovos (Juzepovo) parkas, kuriame buvo grafo Bogdano Šachno pastatyta dvaro pilis, kuri neišliko iki šių dienų. Parke yra daugybė senų, gražių medžių – daugiausia ažuolų, liepų, spygliuočių, dvi kedrinės pušys (Pinus cembra). Netoliese auga miškinė kriaušė (Pyrus piraster).

Apžvalgos bokštas Vasargeliškyje. Bokštas siūlo vieną iš gražiausių vaizdų Rytų Latvijoje – vieną iš aštuonių Dauguvos vingių. Tai Rozališkio vingis.

„Slutiški“ kaimas yra labai etnografinis kaimas su Latgalos regionui būdingu išdėstymu ir pastatais, dekoruotais langais ir fasadais. „Slutiškių“ senovės tikinčiųjų namuose yra muziejus, kuriame pagrindinis dėmesys skiriamas senovės tikinčiųjų kultūrinei aplinkai ir tradicijoms.

Ūkis „**Kurmiši**“ augina vaistinius augalus, kurie yra labai paplitę Latvijoje – raudonēļi, jonažolē, kietī, melisā, šlamučius ir kt. Lankytojams siūloma susipažinti su vaistinių augalų auginimu ir paruošimu arbatoms.

Grįžimas į Daugpilį.